

Riešia výhradu vo svedomí

Kresťanskí demokrati plánujú výhradu vo svedomí pretaviť do zákona. Ján Figel' potvrdil, že by mala byť súčasťou zákonníka práce. Uplatňovať by ste si tak mohli právo na voľné nedele. Lekári by sa zase nemuseli obávať výpovede, ak odmietnu vykonať interrupciu.“

Redaktorka: „Nový zákonník práce bude platiť od septembra, no vyzerá to tak, že sa zmení. Dôvod je jasný.“

Ján Figel' (KDH), predseda strany: „Zákonné ukotvenie výhrady vo svedomí je veľmi dôležité, pretože vytvára pre všetkých jednotný rámec. Aj pre zamestnancov, ktorí môžu takéto právo uplatniť, aj pre zamestnávateľov.“

Martin Poliačik (SaS), poslanec NR SR: „Nás teší, že namiesto toho, aby KDH rozbíjalo vládu ako v minulosti, tak v tejto téme prišla s dobrým a realizovateľným návrhom.“

Redaktorka TA3: „Minister práce nám cez svoju hovorkyňu odkázal, že je otvorený diskusii. Figel' tvrdí, že text zákona už existuje.“

Ján Figel' (KDH), predseda strany: „Je dôležité, aby tí, ktorí nechcú praco-

vať v nedeľu, mohli takéto oprávnenie skrz výhradu vo svedomí nadobudnúť zo zákona.“

Redaktorka: „Malo by byť súčasťou zákona aj to, aby nemuseli lekári vykonávať interrupcie?“

Martin Poliačik (SaS), poslanec NR SR: „Áno, ale zároveň treba dodať, že štát potom musí zabezpečiť základnú sieť prístupu k tejto službe. Pretože zákon ju povoľuje a je nemyšliteľné, aby ženy z Oravy kvôli tomu, že sa tam nedá nikdy spraviť interrupcia, museli chodiť do súkromných kliník v Bratislave.“

Redaktorka: „KDH s SaS sa teda zhodujú na tom, že každý má právo si slobodne určiť podmienky práce. Ak návrh odobrí aj koalíčná rada, rozhodovať by sa o ňom malo na jeseň. V hre je ešte zmluva o výhrade vo svedomí, na ktorú sú ale v koalícii rozdielne názory. V minulosti pre ňu padla druhá Dzurindova vláda. Kresťanskí demokrati teraz tvrdia, že je otázka budúcnosti.“

Alžbeta Vlková, TA3, 7.8.2011

Duchovné povzbudenie v Litmanovej

Tisícky veriacich sa aj tento rok vydali na horu Zvir neďaleko Litmanovej. Pred 21 rokmi sa tam dvom školáčkam prvýkrát zjavila Panna Mária.

Trojdnňový program hlavnej púte vyvrcholil dnes archierejskou svätou liturgiou. Veriacim kázeň predniesol peremyšsko-varšavský arcibiskup a metropolita Ivan Martiňak za prítomnosti prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka i biskupov z okolitých krajín. Zúčastnila sa aj jedna z vizionárok, Iveta Korčáková-Hudáková: „Snažím sa si spomínať, čo všetko sme prešli za tých 21 rokov a snažím sa to sprítomniť v tento deň.“

Toto naše mariánske miesto je aferiované pod Baziliku Santa Maria Majore. Ľudia to môžu získať aj plnomocné odpustky, ako keby navštívili sám Rím.“

Redaktorka STV: „Na toto pútnické miesto chodia najčastejšie veriaci prosiť Bohorodičku o zdravie.“

Pútnik: „Chceme vyprosiť pre celú rodinu, aby sme boli zdraví.“

Pútnička: „Zdravie, pokoj, všetko, čo Panna Mária nám dáva.“

Redaktorka STV: „Pred 2 rokmi na tomto mieste prosila v modlitbách bohorodičku o svoje uzdravenie z ťažkej choroby aj pani Lucia.“

Pani Lucia: „Na tejto hore som pocítila dotyk lásky Panny Márie a bola so tu uzdravená.“

Redaktorka: „Horu Zvir nad Litmanovou navštevuje čoraz viac veriacich. Sväté liturgie sa tu konajú pravidelne každú nedeľu po prvom piatku v mesiaci.“

Tatiana Godorová
STV 1, 7.8.2011

Viac ako 2500 mladých Slovákov pocestuje na Svetové dni mládeže do Madridu

Viac ako 2500 mladých Slovákov pocestuje na Svetové dni mládeže do Madridu. 26. celosvetové stretnutie mladých veriacich so Svätým Otcem odštartuje 16. augusta.

Veronika Husárová, redaktorka STV: „Pred samotným veľkým podujatím čaká pútnikov bohatý program v španielskych diecézach.“

Ján Gombala, člen organizačného tímu: „Kde sa vlastne zoznamujú s miestnymi mladými ľuďmi, prežívajú s nimi vlastne program, hrajú sa, spievajú, idú na vystúpenia, na výlet.“

Veronika Husárová, redaktorka STV: „Novinkou tohtoročných Svetových dní mládeže sú dve slovenské centrá, ktoré budú pre našich pútnikov pripravovať národný program.“

Martin Janus, Rada pre mládež a univerzity KBS: „Je to nejaké miesto, kde budú môcť prichádzať mladí ľudia zo Slovenska v prípade akýchkoľvek problémov, akýchkoľvek otázok.“

Veronika Husárová, redaktorka STV: „Svetové dni mládeže otvorí 16. augusta úvodná svätá omša. Na ďalšie dni sú pripravené katechézy biskupov, bohatý kultúrny program či krížová cesta v centre Madridu. Témou tohtoročného stretnutia je návrat k viere zakorenenej v Ježišovi Kristovi.“

Andrej Darmo, vedúci Slovenského organizačného tímu: „Chceme s mladými hovoriť o ich koreňoch, o tom, že skade vychádzajú, čo v sebe nesú aj v rámci rodín.“

Veronika Husárová, redaktorka STV: „Stretnutie vyvrcholí v sobotu 20. augusta vigíliou so Svätým Otcem Benediktom XVI. a nedeľnou pápežskou svätou omšou.“

Veronika Husárová
STV 1, 8.8.2011

Väčšina Britov chce popravy

Popravy treba obnoviť pre najhrovejších vrahov, tvrdia britskí stúpeneci rozsudkov smrti. Najťažší trest nás vráti do obdobia temna, vyčítajú im odporcovia. Debátu spustila uzákonená novinka na internete - ak nejakú elektronickú petíciu podporí 100-tisíc občanov, musí sa ňou zaoberať dolná komora parlamentu. Podľa najnovšej ankety si zavedenie trestu smrti želá väčšina Britov. „Súhlasí s ním 53 percent, proti sa vyslovilo 34 percent, zvyšní sú nerozhodnutí,“ informoval včera denník Daily Mail o svojom prieskume. Medzi zástancami je o pätinu viac mužov ako žien, pričom 66 percent stúpenčov popráv presadzuje použitie smrtiacej injekcie. Za šibenicu je 12 percent, ostatní podporujú elektrické kreslo a zastrelenie.

Poslanecká podpora

Autor petície, blogger Guido Fawkes, našiel pochopenie aj v politických kruhoch. „Vždy som hovorila, že trest smrti za najohrovejšie zločiny môže odradiť od spáchania ďalšej závažnej kriminality,“ povedala poslankyňa konzervatívcov Priti Patelová pre noviny B&T Times. Jej stranícky kolega v Dolnej snemovni sa nazdáva, že tému by nemali posudzovať politici. „Je to o morálke spoločnosti, takže by som privítal referendum - nech verejnosť rozhodne,“ poznamenal pre stanicu BBC. Poslanec Geoffrey Donaldson zo severoírkej Demokratickej unionistickej strany podporuje popravy pre páchatel'ov teroristických útokov. Poukázal na to, že o treste smrti sa v parlamente dlhé roky nedisputovalo, pričom doba sa výrazne zmenila. „Odvtedy sa udialo veľa, terorizmus je oveľa prepracovanejší a omnoho smrtonosnejší, preto si myslím, že o tejto otázke treba znovu debatovať,“ povedal pre BBC.

Odmietavý premiér

Predseda vlády tvrdí, že nikomu neupiera právo o treste smrti diskutovať, ale jeho obnovenie si neželá. „Ak by niekto zavraždil jedno z mojich detí, tak by som v emóciách chcel páchatel'a zabiť... Lenže bolo veľa prípadov vykonaných rozsudkov smrti, ktoré dopadli zle - dôkaz (o nevine) sa našiel až po poprave. Čestne pritom vyhlasujem, že v civilizovanej spoločnosti, v akej žijeme,

tento trest nemá miesta,“ pripomenul denník New Statesman slová Davida Camerona z knihy, ktorú o ňom napísal Dylan Jones. Zástancovia najťažšieho trestu sú medzi poslancami v menšine, nevraviac o skutočnosti, že Británia je viazaná Európskym dohovorom o ľudských právach, ktorý popravy úplne zakazuje. Nič to nemení na tom, že téma sa venuje značná pozornosť. Ozvala sa aj cirkev. „Hrdelný trest neumožňuje pokánie a polepšenie človeka,“ citoval portál Christian Today hlavného hodnostára baptistov Jonathana Edwardsa. Poradca metodistov Steve Hucklesby upozornil, že takáto zmena trestného práva by znamenala pre krajinu krok zlým smerom.

Americká štatistika

Britský vedecký výskumník Tim Stanley, ktorý teraz pôsobí v USA, tvrdí, že schválenie petície by bolo prínosné. Argumentuje viacerými univerzitnými štúdiami z USA. „Deväť z dvanástich, ktoré vypracovali v období rokov 2001 - 2007, ukazuje, že trest smrti zachraňuje životy,“ napísal v novinách The Telegraph v narážke na zastrasovanie potenciálnych páchatel'ov vražd. Odvoláva sa napríklad na analýzu univerzity v Emory, podľa ktorej jedna poprava v tomto zmysle predišla osemdesiatim vraždám. Zlý jav vidí inde: „Pozastavenie popráv môže byť osudovou chybou. Univerzita v Houstone zistila, že moratórium na trest smrti v štáte Illinois v roku 2000 dodalo odvahu spáchať o 150 vražd viac počas nasledujúcich štyroch rokov.“ Komentátor londýnskeho večerníka Evening Standard má opačný názor - poukazuje na človeka ako na inteligentného tvora. „Znakom civilizovanej spoločnosti nie je pomsta, ale zľutovanie,“ napísal Sebastian Shakespeare. Dodal, že Británia zažila viacero justičných omylov: „Ťažko sa dá hovoriť o spravodlivosti, ak vás po smrti uznajú za nevinného.“

Popravy chladnokrvných vrahov môžu znížiť zločinnosť. Tim Stanley britský vedecký výskumník

Dejiny trestu smrti v Británii

- Posledný rozsudok vykonali v roku 1964 obesením.

- Postupom času sa ich počet znižoval. Napríklad v období 1770 - 1830 odsúdili na smrť 35-tisíc ľudí,

príčom 7-tisíc z nich aj popravili. V rokoch 1900 - 1941 skončilo v rukách kata 621 mužov a 11 žien.

- Parlament pozastavil hrdelný trest v roku 1965. Návrh odsúhlasila Dolná snemovňa v pomere hlasov 200 : 98 a následne Snemovňa lordov 204:104.

- V októbri 2003 Británia ratifikovala protokol Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý absolútne zakazuje rozsudky smrti.

Miroslav Čaplovič
Pravda, 8.8.2011

Krv pápeža ide na turné po Mexiku. Má upokojiť gangy

Relikviu krvi Jana Pavla II. vystavia v juhoamerickej krajine na viac než 100 miestach.

Prvý raz ju vystavili v máji tohto roku pri blahorečení pápeža Jána Pavla II. v Ríme. Uznali, že posmrtné vykonal zázrak. Relikvia krvi obľúbeného pápeža má teraz v Mexiku dokázať iný zázrak - pomôcť utíšiť drogové násilie. Mexický biskupský výbor oznámil, že ampulku s krvou pápeža vystavia na viac než sto miestach v krajine a prejde vyše 20-tisíc kilometrov. Do hlavného mesta dorazí 17. augusta.

Spolu s krvou budú podľa CNN cestovať aj ďalšie relikvie spojené s pápežom a jeho plastika. „Pri pohľade na Mexiko ponorené v terore, bolesti, beznádeji, pomste a nenávisti pre neistotu a násilie bude uctievanie relikvií príležitosťou pre pokrstených a ľudí dobrej vôle obrátiť sa k Bohu,“ povedal novinárom hovorca biskupského výboru Manuel Corral. V juhoamerickej krajine v posledných rokoch prudko narástol počet vražd pri snahe armády tvrdsie potláčať organizovaný zločin a drogový biznis, píše AFP. V Mexiku sa hlási ku katolíkom podľa sčítania z roku 2010 takmer 84 percent obyvateľ'ov. Ján Pavol II. krajinu navštívil až päťkrát. Pápežovi odobrali krv tesne pred smrťou v roku 2005 pre prípad, že by bola potrebná transfúzia. Štyri ampulky s jeho krvou sa neskôr stali relikviami. SME, 12.8.2011

Čakajú na návrat Krista

Z novoapoštolskej cirkvi niektorým vstávajú vlasy dupkom, iní ich považujú za bežných kresťanov

Novoapoštolská cirkev, ktorú na Slovensku oficiálne zaregistrovali v roku 2001, sice nie je príliš viditeľná, priznáva však, že väčšie cirkvi dráždi. Po svete behá asi jedenásť miliónov jej veriacich, na Slovensku len pár stoviek. Vznikla v 19. storočí. Religionista Zdeněk Vojtíšek z Husitskej teologickej fakulty Karlovej univerzity, ktorý sa venuje sektám a novým náboženským hnutiam, tvrdí, že ľudia, čo za jej vznikom stáli, boli „súčasťou veľkého hľadania konca sveta v danom období. V USA a v Európe vtedy rástli hnutia, ktoré ho silno očakávali. V protestantskej časti kresťanského spektra sa čakal druhý príchod Ježiša, a táto cirkev vznikla, aby sa na to pripravila a Krista privítala.“ Podľa Vojtíška bolo cieľom vytvoriť cirkev, ktorá prekoná nedokonalosti tých ostatných a vráti sa až k začiatkom apoštolského modelu. „Chceli zhodiť nános histórie a doktríny, udomácnené v ostatných kresťanských cirkvách.“ Prezident novoapoštolskej cirkvi na Slovensku Ľubor Kučera vysvetľuje, že cirkev vznikla, „keď Ježiš vyslal svojich apoštolov, aby širili evanjelium. V Nemecku a Anglicku sa toho ľudia chytili a rozhodli sa, že oživia pôvodnú apoštolskú pracirkev. Keďže však šlo o nových apoštolov, odrazilo sa to aj na názve.“

Žiadali, nedostali

Väčšinové cirkvi majú voči svojim kolegom z radov novoapoštolov rezervovaný postoj, cíti ich aj Kučera. „Cirkvi, ktoré majú veľa veriacich, k nám nemajú práve najvrúcnejší vzťah. Dominantná sila sa len nerada delí s inými. Mimo Slovenska je to inak - tam, kde je sila katolíkov menšia, napríklad v Česku alebo Nemecku, musí byť aj ich dialóg s inými cirkvami na inej úrovni.“ Novoapoštolská cirkev nie je ani súčasťou Ekumenickej rady cirkví v SR. Doteraz nepoberali žiadne príspevky zo štátneho rozpočtu, v roku 2010 zmenili názor. „Roky sa financujeme výhradne z vlastných zdrojov, príspevok sme žiadali len na prevádzku, keď-

že naši duchovní pracujú zdarma. Ide o čestné funkcie, živia ich iné profesie,“ hovorí Kučera a dodáva, že jediným plateným človekom je on. „Žiadnu silu nemáme ani na sekretariáte, všetko od kontaktov s úradmi, bankami, poštou až po preklady materiálov robím ja.“ Ministerstvo kultúry im neposlalo ani cent, dostali len prísľub. Cirkevné obce novoapoštolov fungujú najmä v Bratislave, Košiciach, Komárne a Poprade.

Spása len u nich?

Cirkev riadi kmeňový apoštol sídliaci v Zúrichu. Je akousi obdobou pápeža, nástupca apoštola Petra. Jeho rozhodnutia sú záväzné, je totiž prostredníkom medzi Kristom a veriacimi. Kritici namietajú, že to vyznieva, ako keby mohli mať prístup k Bohu len cez neho, čo je nezmysel. Navyše odmietajú uctievanie jeho kultu. Kučera odpovedá: „Máme predsa aj oblastných apoštolov, napríklad Slovensko patrí pod apoštola z nemeckého Hannoveru. Kmeňový apoštol len spravuje cirkev, ako jej hlava veci rieši s ďalšími apoštolmi.“ Podľa prezidenta odíde do dôchodku ako bežný občan štátu, v ktorom žije. „Napádať jeho pozíciu je to isté, ako keby ste budovanie kultu vytýkali aj pápežovi vo Vatikáne. Ten tiež riadi celú katolícku cirkev.“ Aleš Franc, teológ a autor v oblasti kritiky hraničných kresťanských hnutí v roku 1996 novoapoštolskej cirkvi vytýkal okrem iného aj výlučné postavenie cirkvi pre spasenie človeka. Vraj učia, že „dar Ducha svätého je možné prijať výlučne od ich apoštola“ a dodáva, že táto „snaha o vlastníctvo pravdy je známkou sektárstva“. Kučera to popiera. „Výrok je správny, ale v tom zmysle, že krst Duchom môžu robiť len apoštolí, nie naši duchovní. Tým nie je popreté právo prijímať dar Ducha svätého v iných cirkvách. Žiadna výlučnosť neexistuje, človek môže byť spasený aj vtedy, keď nie je našim veriacim.“

Špiritistické praktiky?

Cirkev napadol aj evanjelický farár z Berlína a šéf tamojšieho Centra pre dialóg Thomas Gandow. Podľa neho sa na bohoslužbách novoapoštolov za zosnulých realizujú

špiritistické praktiky. Religionista Zdeněk Vojtíšek to tak čierne nevidí. „Tie slová sú príkre. Áno, robia bohoslužby za mŕtvych, ale aj iné kresťanské cirkvi realizujú modlitby za zosnulých. Kto chce vidieť hrôzu, tak ju vidí, kto je tolerantnejší, nachádza mnoho dôvodov pre mierny optimizmus v približovaní sa kresťanským cirkvám.“ Ľubor Kučera tvrdí, že myšlienky Gandowa neboli čisté. „Niektorí si vymysleli nepriateľa, aby sa cez neho mohol zviditeľniť. Tie bohoslužby totiž prebiehajú podobne ako v iných cirkvách. Robíme ich trikrát ročne pre tých, ktorí odišli z tohto sveta, a v poslednej chvíli pri sebe nemali kňaza. Napríklad ak zomreli nečakane pri hromadnom nešťastí, jednoducho ak odišli bez toho, aby mali dušu oprostenu od hriechov. Ak je podmienkou vstupu do Božieho kráľovstva odpustenie hriechov, radi to urobíme za všetky duše, hoci ich osobne nepoznáme.“ Aleš Franc kritizoval aj oltárne zbožšovanie kázaného slova. „Každé slovo kázané od oltára je priamo slovo Božie.“ V praxi to znamená, že ak prehovorí kňaz, automaticky sa to vníma tak, že sa cez neho vyjadruje Boh, čo akoby popieralo možnosť existencie ľudskej myšlienky pri oltári. Kučera v podstate s Francom súhlasí. „Na začiatku bohoslužby čítame Božie slovo z Písma. Kňaz potom rozpráva vlastnými slovami, ale veríme, že aj vtedy z nás prehovára Boh.“

Sekta či nie?

Podľa religionistu Vojtíška je ťažké rozhodnúť, kam cirkev zaradiť. „Ak sa pozriem na ich doktrínu, tak sa kresťanským teológom, ktorým vstávajú vlasy dupkom, vôbec nečudujem. A nielen pre silnú rolu kmeňového apoštola tejto cirkvi či preto, že slovo pri oltári považujú za slová prednesené samotným Bohom. Pre nich to naozaj môže vyzerať ako sekta.“ Vojtíšek však dodáva, že samotný život novoapoštolov sa prakticky nelíši od života ostatných protestantských cirkví. „Veria približne tomu istému, majú podobnú etiku aj pohľad na život. Podľa mňa si 95 percent veriacich novoapoštolov žiadne

pokračovanie na str. 3

Čína chce zmeniť demografický vývoj z hľadiska pohlavia.

Čínske úrady chcú posilniť opatrenia, ktoré majú zabrániť interrupciám v prípade, že žena čaká potomka ženského pohlavia. Tieto kroky majú prispieť k zmene súčasného stavu, keď je v krajine o desiatky miliónov viac chlapcov než dievčat. V Číne sú tradične preferovaní chlapci a politika jedného dieťaťa spôsobila, že na 100 dievčat sa narodí 119 chlapcov. V niektorých provinciách je to až 130 chlapcov na 100 dievčat. Vo vyspelých krajinách je pomer 107:100. **Rádio VIVA, 8.8.2011**

Zariadenia pre bezdomovcov

Bratislavský primátor Milan Ftáčnik plánuje po návrate z dovolenky navštíviť dve zariadenia bezdomovcov. Chce porozumieť situácii, pretože má záujem, aby hlavné mesto malo spracovanú koncepciu práce s ľuďmi bez domova, čo by v tejto veci mohol urobiť neziskový sektor, prípadne cirkev a iné inštitúcie.

Milan Ftáčnik, primátor Bratislavy: „Je to vlastne záujem pripraviť materiál, ktorý dáme na prerokovanie poslancom mestského zastupiteľstva a stanovíme názvom to pravidlá hry, alebo prístup, ktorým chce mesto vlastne zvládnuť ten nápor bezdomovectva, pretože my máme v Bratislave pomerne veľký počet bezdomovcov, ale zhruba polovica aspoň sa to odhaduje, ľudia, ktorí prišli z iných častí Slovenska a hľadajú vlastne svoj priestor v Bratislave.“ **Rádio VIVA, 8.8.2011**

Na Červený Kláštor láka Cyprián

Červený Kláštor - Pieniny sú prvým medzinárodným parkom v Európe. Na území Slovenska a Poľska ho slávnostne vyhlásili 17. júla 1932. K magnetom Pienin patrí okrem krásnej prírody, turistiky a splavovania Dunajca na pltiach Červený Kláštor. Záujem o jeho návštevu stúpol aj vďaka filmu Cyprián. Mnohých zaujíma, v akom prostredí tajomný mních žil. Legendárny fráter Cyprián, vlastným menom Franz Ignatz Jäschke, sa zaoberal medicínou, botanikou, farmáciou, alchýmiou, ale aj mechanikou a kozmológiou. Do Červeného Kláštora prišiel ako skúsený liečiteľ-lekár, lekárnik a botanik v roku 1756 a žil tu až do smrti v roku 1775. V jeho šľapajach idú aj terajší správcovia kláštora. „Sušíme bylinky a potom ich posielať do špecializovanej firmy. Tá nám potom pošle balené čaje. Chceme kláštoru vrátiť jeho pôvodné funkcie,“ hovorí Milan Gacík, riaditeľ neziskovej organizácie Cyprián, ktorá kláštor prevádzkuje. Cypriánovým celoživotným dielom je Herbár z roku 1766. Kniha viazaná v tmavej koži sa začína dvoma stranami textu úvahami a sentenciami frátra Cypriána, jeho názormi na vtedajšiu lekársku vedu. Na ďalšej strane neznámy cititeľ vo veršoch vychvaľuje Cypriánov všestranný talent

a schopnosti. V prvej časti herbára je 283 bylín, pri každej z nich je uvedený názov po latinsky, nemecky, grécky poľsky a slovensky. V druhej časti Cyprián zaznamenal svoje poznatky o chorobách a svoje postupy pri ich prekonávaní. História kartuziánskeho Červeného Kláštora je úzko spätá aj s obcou Lechnica, ktorá bola majetkom šľachtického rodu Berzeviczyovcov. Magister Kokoš Berzeviczy v roku 1319 daroval Lechnicu spišským kartuziánom zo Skaly útočiska (dnešné Kláštorisko v Slovenskom raji), aby na sútoku dvoch riek Dunajca a Lipníckeho potoka, v údolí zvanom Dolina sv. Antona pri Dunajci, postavili filiálny kláštor, v poradí druhý na Spiši. Rehoľa kartuziánov tu pôsobila v 14. - 16. storočí. Patrili k najprísnejším rádom v rímskokatolíckej cirkvi, ktorý je dodnes verný zásadám svojich zakladateľov. Rehoľné pravidlá kladú dôraz na význam kníh ako „večný pokrm duší“, a stanovujú rukami písať slovo Božie, keď ho nemôžu kázať ústami, preto sa venovali ich odpisovaniu, výzdobe a viazaniu. V 15. storočí bol rozkvet kláštora prerušený vpádom husitských vojsk. Rozhárané pomery v krajine, začiatok reformácie, dvojvládie a boje o trón medzi Ferdinandom Habsburským a Jánom Zápoľským viedli k vý-

dokončenie zo str. 2

zvláštnosti neuvedomuje ani nad nimi nepremýšľa. Z tohto hľadiska ich môžeme pokojne zaradiť medzi ostatné kresťanské cirkvi. Zaujímavé je, že oni sami sa k nim príliš nezaradujú. Hoci sa podľa religionistu novoapoštolská cirkev považuje za jedinú pravú, táto výlučnosť sa posledné roky stráca. „Najmä v Nemecku dochádza k istému vnútornému napätiu medzi staršou a mladšou generáciou. Starší sa stále utiekajú k obrovskej autorite kmeňového apoštola, mladší už tú výlučnosť neberú tak vážne a hľadajú skôr cesty k ekumenizmu.“ Kučera si to nemyslí. „Žiadne napätie medzi staršou a mladšou generáciou v Nemecku neexistuje.“ **Karol Sudor, SME 6.8.2011**

Fakty z učenia novoapoštolov

- veria vo všemohúceho Boha, v nesmrteľnosť ľudskej duše. posledný súd a v posmrtný život

- základom učenia je Písmo sväté, vierovyznanie má 10 článkov viery udeľujú tri sviatosti: krst vodou, zapečatenie (krst Duchom, v rámci ktorého apoštol kladie ruky na hlavu veriaceho) a svätú večeru (pri každej bohoslužbe)

- cieľom je zjednotiť sa s Ježišom Kristom v deň jeho opätovného príchodu Žiadna výlučnosť neexistuje, človek môže byť spasený aj vtedy, keď nie je naším veriacim. Ľubor Kučera, prezident novoapostoistej cirkvi na Slovensku

buchom náboženskej neznášanlivosti. Rozvratom v krajine trpeli obe spišské kartúzy. Začali strácať majetky a stali sa cieľom prepadov. Postupne mnísi kláštor opúšťali a odchádzali do pokojnejšieho Poľska, Rakúska a na Moravu. V roku 1563 bol kláštor zrušený a smrťou posledného mnícha - priora zanikol aj prakticky. V roku 1711 sa do Červeného Kláštora nast'ahoval rád kamaldulov. Išlo o reholu askétov blízku benediktínom. Venovali sa hospodárstvu, včelárstvu, pestovaniu kultúrnych plodín, liečivých bylín a stromov. Kláštor postupne zrenovovali a prestavali v barokovom štýle. V roku 1782 cisár Jozef II. v rámci svojich reforiem zrušil všetky kláštory, z ktorých „nevyplyval poznateľný úžitok“. Cisársky dekrét bol v Červenom Kláštore čítaný 24. apríla 1782; v ten deň bolo v kláštore 17 rehoľníkov.

Za zneužitie detí dostal šéf sekty doživotie

Za odmietnutie zvrhlých sexuálnych chůťok sa vyhrážal božím hnevom. Warren Jeffs, vodca náboženskej sekty v Texase, donútil k pohlavnému styku dve deti. Súd ho za to poslal na doživotie za mreže. Jeffsova sekta uznáva mnohoženstvo a dievčatá už od malička pripravuje na to, aby sa v puberte odovzdali jej mužským členom. „Pán Jeffs mal veľkú budovu, kde pre svoje sexuálne uspokojenie zhromažďoval stovky dievčat a žien,“ povedal prokurátor Eric Nichols. „Aj štát Texas má veľkú budovu, v nej môže Warren Jeffs stráviť zvyšok svojho života.“ Jeffs bol odsúdený za sexuálne zneužitie dvoch detí, dvanásť- a pätnásťročného dievčaťa. To staršie s 55-ročným samozvaným prorokom aj otehotnelo. Sudca mu preto vymeral 99-ročný a 20-ročný trest, ktoré si má odpykať postupne, pričom o prepustenie na podmienku môže požiadať najskôr v roku 2070. Jeffs tak prakticky už z väzenia nevyjde. Vodca sekty na procese celý čas tvrdil, že súd je neplatný, keďže chce obmedziť jeho náboženské slobody. Jeffs však zatiaľ nepoveril svojich advokátov podaním odvolania, hoci podľa nich by mal šancu. Keďže razia na ranči sekty bola súdom odobrená z iného dôvodu a na zneužívanie sa prišlo náhodou, dôkazy by podľa obhajoby mali byť neplatné. Jeffsova Fundamentalistická cirkev Ježiša Krista svätých posledných dní sa približne pred storočím odtrhla od mormónskej cirkvi. Tá v tom čase zrušila mnohoženstvo, Jeffsova sekta ho ďalej vidí ako hlavný spôsob dosiahnutia spasenia. Členov sekty je približne desaťtisíc, väčšina žije v pohraničí medzi Utahom a Arizonou a mnohí z nich sú pre mnohoženstvo a iné delikty vo väzení. Aj Jeffs bol roky na úteku. Na ranči v Texase polícia objavila desiatky žien v takmer rovnakých, staromilských šatách i niekoľko maloletých tehotných dievčat. Porota mala pri posudzovaní Jeffsovho činu aj nahrávky, z ktorých bolo zrejme jeho sexuálne obťažovanie dievčat. Na jednej z nich napríklad svojim mladým ženám vysvetľuje, ako ho sexuálne uspokojiť a potešiť tak aj boha. Podľa FBI sa Jeffs odmeňoval otcom maloletých detí, ktorí

Gaštanový raj v najmenšom meste

Najmenšie slovenské mestečko Modrý Kameň v okrese Veľký Krtíš s tisícpäťsto obyvateľmi na malej ploche ponúka turistom na malom kúsku atrakcie rôzneho druhu. Od zrúcaniny gotického hradu z 12. storočia, barokového kaštieľa z roku 1730 a múzea hračiek až po sad jedlých gaštanov, ktorý patrí k najväčším v republike. Vzácnosťou Modrého Kameňa je unikátna kalvária nad hradom, ktorú dal postaviť v 18. storočí apoštolský gróf Pavel Balaša, potomok dlhoročných majiteľov hradu. Kalvária je na zozname kultúrnych pamiatok. „Okrem samotných zastavení sú jej súčasťou aj kaplnka Sedembolestnej Panny Márie a kaplnka ukrižovania. Veriaci ich pri púťach môžu navštíviť dvakrát do roka, a to počas svätomarianskej púte začiatkom septembra a krížovej cesty počas veľkonočných sviatkov,“ konštatuje riaditeľka hradu Helena Ferencová. Zdolať trasu s poriadnym prevýšením až do výšky 500 metrov je pomerne náročné. Pamiatka skrytá nad gaštanmi však chátla. Peniaze na jej rekonštrukciu sa márne pokúšalo získať mesto, ktoré bolo do nedávna majiteľom kaplniek a zastavení krížovej cesty. Primátor Modrého Kameňa Aladár Bariak poznamenáva, že budovy už vlastní rímskokatolícka cirkev, ktorá tiež hľadá zdroje na obnovu. Treba na ňu tisíce eur. V barokovom kaštieli, ktorý je vystavaný na časti hradnej zrúcaniny, je múzeum hračiek a bábkarských kultúr, jediné na Slovensku. Vystavených je ich tam asi tritisíc. Napríklad divadelné bábky a marionety, ktoré sa v minulosti používali v bábkových divadlách, či bábky z viacerých krajín sveta, ktoré múzeum získalo väčšinou darom. Najstaršie sú z konca 19. storočia. Okrem bábok a hračiek sú v múzeu aj iné zaujímavosti. Expozícia etnografie, zubárskej techniky či vinárskych tradícií. Lákadlom sú aj zachované hradby z pôvodného hradu, z ktorých je úžasný výhľad do okolitej prírody a mesta pod nimi.

Ferencová pripomína, že už druhú sezónu majú na vrchu starých hradieb sokoliarsky dvor, v ktorom jeho prevádzkovatelia predstavujú viacero druhov dravcov a ich prelety. Z hradu vidieť aj starý cintorín oproti fare pri kostole, objavený len pred niekoľkými rokmi. Pochovaní sú tam príslušníci rodu Balašovcov, ich príbuzných Kišovcov, niekoľkých farárov a ďalších osobností mesta. Hrobky boli objavené náhodou v spleti krovín a čoskoro by mali byť sprístupnené aj pre turistov. K Modrému Kameňu patria aj jedlé gaštany - veľký park s asi dvetisíc stromami, ktoré patria najmä miestnym obyvateľom. Modrokamenčanov trápi šíriaca sa rakovina, pre ktorú museli mnohé stromy vypiliť. Zároveň sa však robia záchranné opatrenia, ktoré by mohli vzácne stromy zachrániť. Do ich mesta ich priniesli Turci pri ich vpádoch v 16. storočí. Gaštany v Modrom Kameni propagujú aj počas tzv. gaštanových slávností, ktoré tu v posledných rokoch pravidelne organizujú. 8. októbra privíta návštevníkov už ich jedenásty ročník.

Užitočné rady

- absolvovať všetky zastavenia kalvárie sa neodporúča ľuďom, ktorí majú problém s pohybom. Situovaná je v strmom stúpaní, ktoré dá zabráť aj mladým a zdravým

- návštevu tejto pamiatky je dobré spojiť s prehliadkou hradu s unikátnym múzeom bábkarských kultúr a hračiek

- na hrad sa dá dostať celoročne, v mesiacoch november až apríl je otvorené v pondelok až v piatok od 8. do 15. hodiny, v máji, júni, septembri a októbri každý deň od 9. do 17. hodiny, cez prázdniny ešte o hodinu dlhšie.

- občerstviť sa dá v hradnej cukrárni, ale aj v samotnom meste

- ubytovacie kapacity Modrý Kameň nemá. Najbližšie ubytovanie je v blízkom Veľkom Krtíši

Števo Rimaj, Pravda, 9.8.2011

mu ich dali za „duchovné nevesty“, pridelovaním iných mladých dievčat. „Ak by svet vedel, čo robím, obesili

by ma na najvyššom strome,“ napísal si Jeffs do denníka, ktorý polícia našla na jeho ranči. Pravda, 11.8.2011

Postili sme sa s moslimami

Vydržať bez jedla a vody viac ako 17 hodín od svitu do mrku je fuška. Počas posvätného mesiaca ramadánu moslimovia musia takýto pôst dodržať každý deň.

Dokonca aj 5-tisíc vyznavačov Alaha žijúcich na Slovensku. Navyše sa musia zdržať aj sexu. My sme s nimi boli počas tradičnej modlitby a večere.

Prvý raz po 40 rokoch sa stalo, že sa ramadán začal v polovici leta. Okrem vysokých teplôt ho sťažujú aj dlhé dni, počas ktorých sa musia veriaci postiť. Moslimovia totiž môžu cez tento sviatok jesť a piť iba pred úsvitom a po západe slnka. Preto sme sa stretli v Islamskej nadácii na Obchodnej ulici v hlavnom meste, až keď sa slnko schovalo. Prvé jedlo, ktorým sa preruší denný pôst, sú datle. Nimi a vodou, ktorá je po celom dni to najvzácnejšie, nás v tichej miestnosti vítal príjemný muž. Predseda nadácie Mohamad Šafwan Hasna bol v ten večer našim sprievodcom.

Modlenie naboso

Vyzul si topánky a my spolu s ním, pretože tak káže moslimský zvyk. Nie je to len prejav úcty, ale má aj praktický význam. Koberce musia byť čisté, pretože veriaci sa dotýkajú hlavou podlahy. V miestnosti boli krásne červené koberce, knihy Koránu a modlitebňa. „V Bratislave nemáme vlastnú mešitu. Modlíme sa v provizórnych priestoroch nadácie,“ povedal Mohamad.

Hneď nasledovala krátka spoločná modlitba, zúčastnilo sa na nej 8 mužov a jeden chlapec. Pri nej sme my zostali stáť. Moslimovia si Alaha pri modlení uctievali okrem veršov z Koránu aj vlastnou duchovnou modlitbou.

Po modlitbe sme sa všetci pobrali do neďalekej tureckej reštaurácie.

Najedli sa raz-dva

Po celodennom pôste si muži konečne spoločne zasadli k prestretému stolu. Najprv sme si s nimi dali zeleninový tanier so špeciálne pečeným chlebom. Potom nasledovala polievka – turecká držková. Nám skôr pripomínala mliečno-kyslú polievku akoby s morskými prišerami. Hlavné jedlo bolo mäso s ryžou, chutilo nám podobne ako čínske kung pao. Moslimovia ho zhltili razdva. Ako dezert mali pripravené sladké pečivo s medom vnútri. Tento sladký zážrak nám chutil

Osobnosti bránia pestrosť cirkví

V Maďarsku zákon značne zníži počet oficiálnych náboženstiev. Kritici protestujú listom. Nové povolenia získajú cirkvi ťažšie. Pätnásť maďarských osobností napísalo na protest európskym inštitúciám.

V 80. rokoch protestovali proti komunistickému režimu. Teraz píšu do Bruselu a Štrasburgu otvorený list proti maďarskému premiérovi Viktorovi Orbánovi. Pätnásť spisovateľov, intelektuálov a politikov v ňom protestuje proti novému zákonu o náboženstvách, ktorý maďarský parlament schválil 12. júla. „Ešte nikdy sa členský štát Európskej únie neodvážil tak jasne ísť proti základným princípom náboženskej slobody, rovnosti pred zákonom a oddelenia cirkvi od štátu. To sú všetko pevne zakotvené základné práva našej spoločnej Európy,“ napísali v liste, ktorý uverejnil server politics.hu.

Ohrozené práva

List podpísali bývalý primátor Budapešti Gábor Demszky, bývalý zástupca pre slobodu médií OBSE v Európe Miklós Haraszti, predseda maďarského Helsinského výboru Ferenc Kozseg či spisovatelia György Dalos a György Konrád. Európsku komisiu a Radu Európy v ňom žiadajú, aby „rázne zakročila na obranu slobody vierovyznania a ostatných práv, ktoré sú momentálne v Maďarsku vo veľkom nebezpečenstve“. Podľa nového zákona, ktorý začne platiť od nového roka, klesne počet štátom uznávaných cirkví z 358 na 14. Na Slovensku ich je 18. O štatút prídu viaceré spoloč-

stvá, ktoré v krajine pôsobili desaťročia. Šéf Metodistickej cirkvi Maďarska je rozhodnutím „šokovaný“. Považuje zákon za principiálne dobrý, aby bolo možné preverovať „obchodne orientované“ cirkvi, ale nerátal s tým, že mimo ostanú aj metodisti, ktorí v krajine fungujú viac ako sto rokov. O štatút prídu i niekoľko ďalších islamistických, budhistických či hinduistických cirkví, ale aj adventisti či reformovaní židia. Predseda islamskej komunity v Maďarsku Zoltán Bolék dúfa, že s povolením štátu nebudú mať problém. Viacerí poslanci mu prisľúbili podporu. Cirkevné spoločenstvá, ktoré prídu o štatút, musia znovu požiadať štát o povolenie fungovať. Kritériá budú prísnejšie. Okrem ministra a tajnej služby potrebujú dvojtretinovú podporu parlamentu. Mnohé cirkvi prídu o štátnu pomoc, z ktorej financovali sociálne a zdravotné služby pre bezdomovcov, Rómov, starších a chudobných. „Odňatie podpory povedie k sociálnej katastrofe,“ napísali v liste Orbánovi kritici.

Ďalšia zmena

Po mediálnom zákone, zmene ústavy a volebnom zákone je to ďalšia zmena premiéra Orbána a jeho pravicového Fideszu, ktorá rozdelila krajinu a vyvolala protesty. Vo všetkých prípadoch kritici Orbánovi vyčítajú zneužitie moci tak, aby on i jeho strana ostali pri moci ďalších 15 rokov. Snažia sa preto skomplikovať život svojim kritikom a podriaďiť si kontrolu v štáte aj v náboženských otázkach.

Miriam Zsilleová, SME 10/08/2011

Potrestaná aj cirkev

Kolumbijský súd vyriekol historický verdikt, ktorým nariadil katolíckej cirkvi v krajine vyplatiť odškodné rodinám sexuálne zneužitých detí vo výške 240 tisíc dolárov. Súd v meste Ibagué dospel k tejto sume po posúdení prípadu zneužitia dvoch chlapcov vo veku 7 a 11 rokov kňazom.

Tomu už predtým vymerali trest 18 rokov za mrežami a cirkev ho exkomunikovala s tým, že ona samotná nie je zodpovedná za kňazovo konanie.

Šport, 12.8.2011

najviac. A to bolo všetko. Naša pôstna štvorhodová večera trvala asi pol hodiny. Je však pravda, že moslimom počas noci nikto nebráni jesť viackrát, prípadne si na celodenné posilnenie dajú takzvaný suhúr, posledné jedlo pred úsvitom.

MODLENIE: Spoločne sa modlili k Alahovi.

SPOLOČNÁ VEČERA: Všetci sme večerali spoločne pri jednom stole.

HLAVNÉ JEDLO: Mäso s ryžou.

Plus jeden deň, 11.8.2011